

Ohjeita PaikkaOppin oppimisympäristön käyttöönottoon

Mikä on PaikkaOppi?

PaikkaOppi on verkkopohjainen oppimisympäristö, jonka tavoitteena on tukea paikkatietotaitojen ja ympäristöntutkimuksen monipuolista kouluopetusta.

PaikkaOppi sisältää työkaluja paikkatietotaitojen perusteiden hallintaan sekä ohjeita paikkatiedon soveltavaan käyttöön osana maantieteen, biologian, yhteiskuntaopin ja historian oppiaineita.

Oppimisympäristö toimii myös projektialustana oppilaiden omille ympäristöhavainnoille ja kokemuksille, jotka voidaan esittää oppimisympäristön oman kartta-alustan avulla.

Lisäohjeita ja opastusta verkossa

PaikkaOppin oppimisympäristön löydät osoitteesta www.paikkaoppi.fi.

Oppimisympäristön verkkosivuilta löydät täydelliset ohjeet oppimisympäristön kartta-alustan hyödyntämiseen, valmiita tehtäväkokonaisuuksia opetuksen aloittamiseen sekä projektimalleja oppimisympäristön tehokäyttöön.

Yleistä palvelun käytöstä

PaikkaOpin tehtäväkirjan ja kartta-alustan kaikkien toimintojen käyttö vaatii rekisteröitymistä palvelun käyttäjäksi. Palvelun perustoimintoja voi vapaasti käyttää ilman rekisteröitymistä ja tunnusta oppimisympäristöön.

Kaikille käyttäjille avoimet toiminnallisuudet:

- Tehtävien ja opetusmateriaalien katselu PaikkaOpin tehtäväkirjasta
- Kartta-alustan käyttö karttojen ja paikkatietoaineistojen katseluun.

Vain rekisteröityneille käyttäjille avoimet toiminnallisuudet edellisten lisäksi:

- Tehtäväkirjan oman sivun käyttö tehtävien ja tehtävänantojen tallentamiseen.
- Tehtäväkirjan käyttö karttatulosteiden tallentamiseen.
- Kohteiden tallentaminen (digitointi) ja jakaminen kartta-alustalla.
- Työtilojen tallennus ja jakaminen.

Palveluun voi kirjautua rekisteröitymällä *opettajaksi* tai *oppilaaksi*. Opettaja-tunnusta voivat hakea opettajat tai opetuslalla toimivat henkilöt palvelun ylläpidolta.

Opettaja-tunnuksen avulla on mahdollista luoda uusia koulu ja -kurssitietoja palveluun, joita käytetään mm. kartta-alustalle tallennettujen kohdetietojen esittämiseen ja jakamiseen.

Rekisteröitymislomakkeet löydät osoitteesta www.paikkaoppi.fi ja seuraamalla linkkiä *Rekisteröidy PaikkaOpin käyttäjäksi*.

Rekisteröityminen opettajaksi

Opettajaksi käyttäjä voi rekisteröityä käyttämällä opettajalle suunnattua rekisteröitymislomaketta. Täytä lomakkeeseen tarvittavat henkilö- ja yhteystiedot ja valitse oma henkilökohtainen salasana. Käyttäjätunnus on voimassa sen jälkeen, kun ylläpito on tarkistanut lähetetyt tiedot. Hyväksyminen tapahtuu noin 1-2- arkipäivän kuluessa. Saat ilmoittamaasi sähköpostiosoitteeseen tiedon tunnuksen hyväksymisestä.

Esirekisteröityminen oppilaaksi

Oppilaaksi käyttäjä voi esirekisteröityä käyttämällä oppilaalle suunnattua rekisteröitymislomaketta. Oppilaalta vaaditaan esirekisteröitymisen yhteydessä henkilö- ja yhteystiedot (nimi ja sähköposti) sekä tieto koulusta.

Huom! Oppilastunnuksen hyväksymisestä vastaa aina oman koulun opettaja. Tämän vuoksi käyttäjä voi rekisteröityä oppilaaksi omaan kouluun vasta sen jälkeen, kun oma opettaja on rekisteröitynyt kouluun opettajaksi ja luonut tarvittavat koulu- ja kurssitiedot.

Oppilas-tunnusten hyväksyminen (ohjeet opettajalle)

1. Kirjaudu oppimisympäristöön omilla tunnuksillasi (vaatii opettaja-tunnukset).
2. Klikkaa linkkiä "Käyttäjänhallinta" sivujen vasemmasta laidasta, jolloin pääset käyttäjänhallinnan etusivulle.
3. Valitse linkki "Hyväksy esirekisteröityneet oppilaat".
4. Näet listauksen omaan kouluusi rekisteröityneistä oppilaista. Voit tarkistaa, ovatko oppilaat oman koulusi oppilaita.
5. Hyväksy oppilas-tunnukset valitsemalla "Rekisteröi käyttäjät". Oppilas-tunnukset ovat nyt valmiita käytettäväksi.
6. Sulje käyttäjänhallinta valitsemalla "PaikkaOpin etusivulle".

Kirjautuminen palveluun rekisteröityneenä käyttäjänä

1. Klikkaa "Kirjaudu"-painiketta PaikkaOpin tehtäväkirjan minkä tahansa sivun vasemmasta laidasta osoitteessa www.paikkaoppi.fi.
2. Syötä avautuvaan lomakkeeseen oma käyttäjätunnuksesi sekä oma salasanasi. Valitse tämän jälkeen kirjaudu.
3. Olet kirjautunut palveluun. Näet vasemmassa ylälaidassa nyt oman käyttäjänimesi.
4. Lopettaessasi palvelun käytön, klikkaa painiketta "Poistu".
5. valmiita käytettäväksi.
6. Sulje käyttäjänhallinta valitsemalla "PaikkaOpin etusivulle".

Kartta-alustan avaaminen ja sulkeminen

1. Kirjaudu palveluun omalla käyttäjätunnuksellasi.
2. Oman kirjautumistietosi alla vasemmassa laidassa klikkaa linkkiä "Avaa kartta-alusta".
3. Kartta-alusta avautuu uuteen selainvälilehteen.
4. Kun haluat lopettaa kartta-alustan käytön, klikkaa kartta-alustan oikean yläkulman linkkiä "Sulje kartta".

Huomio!

Muista aina kirjautua ulos oppimisympäristöstä ennen kuin suljet verkkoselaimen. Näin ulkopuoliset käyttäjät eivät pääse kirjautumaan palveluun tunnuksillasi.

Kurssi- ja koulutiedot

PaikkaOpin käyttäjät ovat opettajia ja oppilaita – aina tietyn koulun jäseniä. Kun oppilaat ja opettajat ovat lisäksi saman kurssin jäseniä, voivat käyttäjät jakaa kartta-alustalla tallennettuja kohteita ja niihin liitetyjä kuvia, tekstejä ja tiedostoja sekä työtiloja toisten käyttäjien kanssa.

Kurssin ei tarvitse liittyä vain yhteen kouluun vaan voit jakaa kouluusi luomasi kurssin muiden koulujen kanssa. Näin voitte tehdä yhteistyötä muiden opettajien ja oppilaiden kanssa koulusta riippumatta. Voitte jakaa kartta-alustalle tehtyjä kohteita kuten oman koulun käyttäjille.

Liittyminen kurssille

1. Kirjaudu oppimisympäristöön omalla tunnuksellasi.
2. Avaa oppimisympäristön käyttäjänhallinta klikkaamalla linkkiä "Käyttäjänhallinta" sivuston vasemmasta laidasta.
3. Valitse käyttäjänhallinnan etusivulta linkki "Muokkaa omia kurssivalintoja" ja hae koulu ja kurssi sivun ohjeiden mukaisesti.
4. Tallenna kurssivalinta valitsemalla "Tallenna".
5. Sulje käyttäjänhallinta valitsemalla "PaikkaOpin etusivulle".

Kurssin luominen (vain opettaja-tunnuksella)

1. Kirjaudu oppimisympäristöön omalla tunnuksellasi.
2. Avaa oppimisympäristön käyttäjänhallinta klikkaamalla linkkiä "Käyttäjänhallinta" sivuston vasemmasta laidasta.
3. Valitse käyttäjänhallinnan etusivulta linkki "Luo uusi kurssi" ja syötä tarvittavat tiedot ohjeiden mukaisesti.
4. Tallenna uusi kurssi valitsemalla "Tallenna".
5. Sulje käyttäjänhallinta valitsemalla "PaikkaOpin etusivulle".

Kurssin jakaminen muille kouluille (vain opettaja-tunnuksella)

1. Kirjaudu oppimisympäristöön omalla tunnuksellasi.
2. Avaa oppimisympäristön käyttäjänhallinta klikkaamalla linkkiä "Käyttäjänhallinta" sivuston vasemmasta laidasta.
3. Valitse käyttäjänhallinnan etusivulta "Muokkaa kurssin tietoja".
4. Hae ja valitse ne koulut, joihin haluat kurssisi liittää sivun ohjeiden mukaisesti.
5. Tallenna muutokset valitsemalla "Tallenna".
6. Sulje käyttäjänhallinta valitsemalla "PaikkaOpin etusivulle".

Oma sivusi on paikka omille tehtäville

Voit tuottaa ja tallentaa omia opetusmateriaaleja, tehtäviä ja tehtävänantoja omille sivuillesi. Löydät omat sivusi PaikkaOpin tehtäväkirjan yläreunasta seuraamalla linkkiä "Minun sivuni".

Sivusi voit käyttää kartta-alustassa tekemiesi karttaesitysten tallentamiseen. Voit lähettää karttanäkymän suoraan kartta-alustalta omalle sivullesi joko kuvana tai PDF-tiedostona.

Oma sivusi on muokattavissa miltei tahansa koneelta. Voit siis lisätä tekstejä, kuvia tai liitetiedostoja niin koulusta, kotoa kuin vaikkapa kirjastosta. Kaikki sisällöt ovat käytössäsi verkko-yhteyden päässä.

Oman sivun muokkaaminen

1. Kirjaudu PaikkaOpin oppimisympäristöön omalla tunnuksellasi ja siirry omalle sivullesi klikkaamalla yläpalkin linkkiä "Minun sivuni".
2. Valitse sivun yläosan vihreästä muokkausvalikosta "Muokkaa sivua", jolloin sivu siirtyy muokkaustilaan.
3. Muokkaustilassa voit muokata sivua tavallisesta tekstinkäsittelyohjelmasta tutuilla toiminnoilla. Voit myös lisätä sivuille kuvia, linkkejä, taulukoita ja muita liitetiedostoja.
4. Muista tallentaa tekemäsi muutokset valitsemalla "Save".

Uuden sivun luominen

1. Voit luoda oman sivusi alle uusia sivuja eri tehtäviä, projekteja tai kurssitöitä varten.
2. Kirjaudu PaikkaOpin oppimisympäristöön omalla tunnuksellasi ja siirry omalle sivullesi klikkaamalla yläpalkin linkkiä "Minun sivuni".
3. Valitse sivun yläosan vihreästä muokkausvalikosta "Uusi sivu".
4. Anna sivulle otsikko ja luo sivulle uutta sisältöä muokkaamalla sivua oman sivusi tapaan.
5. Voit poistaa sivun valitsemalla muokkausvalikosta "Lisää" > "Poista". Huomaa, että poistamalla sivun poistat samalla myös kaikki siihen liitetyt liitetiedostot ja kuvat sekä alasivun alle lisätyt mahdolliset sivut.

Työtila on oikopolku kartalle

PaikkaOpin kartta-alustalla voit tallentaa karttanäkymän työtilaksi. Työtilan voit myöhemmin avata uudelleen ja jatkaa työskentelyä siitä, mihin tallennushetkellä jäit. Työtilaan tallentuu karttanäkymän sijainti, mittakaava sekä näkyvissä olevat aineistot ja kohteet.

Työtilan voit myös jakaa muille oman koulusi ja kurssiesi jäsenille. Työtilaa voit käyttää esimerkiksi oman tehtävänantosi aloituspisteenä. Opettajana voit luoda työtilan oman koulun lähiympäristöön ja jakaa työtilan oman kurssisi oppilaille. Oppilaana voit esimerkiksi tallentaa karttanäkymän, jossa näkyvät luomasi kohteet ja jakaa tämän työtilan muille kurssin jäsenille.

Työtilan voit jakaa muille käyttäjille tai liittää työtilalinkin esimerkiksi sähköpostiin, omille verkkosivuille tai omalle tehtäväkirjasivullesi PaikkaOpissa.

Miten käytän työtilaa tehtävänannon aloituspisteenä?

1. Laadi oppilaille tehtävänanto, jossa tutkitaan oman koulun lähiympäristön maaperää.
2. Kartta-alustalla lähennä karttanäkymä omalle koululle ja aseta näkyväksi maaperäaineisto.
3. Tallenna karttanäkymä työtilaksi ja jaa se oman kurssisi oppilaille. Oppilaat voivat nyt avata karttanäkymän omalla kartta-alustalla ja pääsevät suoraan tallentamaasi näkymään. Voit myös liittää suoran linkin karttanäkymään omalle tehtäväkirjasivullesi.

Miten käytän työtilaa tallentamieni karttakohteiden jakamiseen?

1. Tallenna kartta-alustalla piste-, viiva- tai aluekohteita tehtävänannon mukaisesti.
2. Aseta kartta-alustalla haluamasi kohteet näkyviin ja valitse näytettävät kartta-aineistot, taustakartta sekä näkymän mittakaava ja sijainti.
3. Tallenna karttanäkymä työtilaksi ja tallennuksen yhteydessä jaa työtila oman kurssisi tai koulusi käyttäjille.
4. Muut käyttäjät voivat avata työtilan omalla kartta-alustalla ja tarkastella luomiasi pisteitä.

PaikkaOppi-hanke on Opetushallituksen rahoittama oppimisympäristöjen kehittämishanke, joka ajoittuu vuosille 2008–2012.

Hankkeen suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavat:

Varsinais-Suomen liitto
Arbonaut Oy
Geodeettinen laitos
Joensuun kaupunki
Turun kaupunki
Helsingin yliopisto
Turun yliopisto

Lisätietoja hankkeesta

Juha Riihelä
PaikkaOppi-hankkeen projektisuunnittelija
Varsinais-Suomen liitto
PL 273 20101 Turku

t. (02) 2100 974
juha.riihela@varsinais-suomi.fi